

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatilatalouden tuloverolain 6 ja 10 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Hallituksen esityksessä ehdotetaan maatalouden tuloverotusta muutettavaksi siten, että kassaperiaatteesta poiketen niin sanottu tavara-vekseli rinnastettaisiin käteismaksuun. Lisäksi ehdotetaan salaojien poiston suuruutta korotettavaksi 10 prosentista 20 prosenttiin.

Ehdotetut muutokset olisi tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982. Salaojien korotettua poistoa sovellettaisiin kuitenkin vain lain voimaantulon jälkeen tehtyihin salaojiin.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Vekselin käsittely maksuvälineenä

Maatilatalouden tuloverolain (543/67) mukaan tulo- ja menoerien verovuoden määrittämiseen eli jaksottamiseen sovelletaan kassaperiaatetta. Tämä merkitsee pääsääntöisesti sitä, että tuloerät luetaan tuloksi sinä verovuonna, jona verovelvollinen on ne nostanut, ja vähennyserät taas vähennetään sinä verovuonna, jona ne on maksettu. Jos käteissuorituksen asemesta on maksuksi annettu vekseli, tulon ei ole katsottu kertyneen, ennen kuin vekseli on diskontattu tai lunastettu. Vastaavasti vekseli maksuvälineenä luetaan menoksi sitä mukaa kuin sitä lyhennetään tai se maksetaan. Myös oikeuskäytännössä on omaksuttu tämä tulkinta.

Verotuskäytännössä on kuitenkin joskus hankintojen maksuksi annetun vekselin kohdalla jouduttu luopumaan edellä selostetusta peri-

aatteesta. Selvyyssnäkökohtien vuoksi vekseli on hyväksytty vähennyskelpoiseksi menoksi silloin, kun se on annettu maksuksi. Näin on ollut tehtävä niissä tapauksissa, joissa hankintoja maksettaessa vekseliä on lyhennetty jatkuvasti uudella vekselillä. Tällöin ei ole ollut mahdollista selvittää, mikä osto milläkin lyhennyksellä on maksettu.

Maatalousverokomitea ehdotti mietinnössään (komiteanmietintö 1981:24) verotuksen yksinkertaistamis- ja selkeyssyistä tällaisen tavara-vekselin rinnastamista käteissuoritukseen. Komiteanmietinnössä esitetyn mukaisesti hallitus ehdottaa, että vähennyskelpoisten menojen maksuksi annettu vekseli katsottaisiin vähennyskelpoiseksi jo sen hyväksymisvuonna. Tämän vuoksi ehdotetaan maatilatalouden tuloverolain 6 §:ään lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin, että jos maatalouden vähennyskelpoisten menojen maksuksi on annettu vekseli, luetaan tämän osoittama rahamäärä menoksi sinä vuonna, jona verovelvollinen on vekselin hyväksynyt.

1.2. Salaojien poiston suuruuden korottaminen

Maatilatalouden tuloverolain 10 §:n mukaan salaojien samoin kuin siltojen ja eräiden niitä vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joita ei ole muiden säännösten perusteella vähennetty, vähennetään menojäännöksestä tehtävin poistoin. Menojäännös on verovuoden aikana tehtyjen salaojien hankintamenojen sekä aikaisemmin tehtyjen salaojien poistamattomien hankintamenojen summa vähennettynä salaojista verovuoden aikana saaduilla luovutushinnoilla ja muilla vastikkeilla sekä vahingon-, vakuutus- ja muilla korvauksilla ynnä salaojitusavustuksilla. Hankintamenona pidetään myös salaojien perusparannusmenoja. Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 10 prosenttia menojäännöksestä.

Suomen pelloista on tällä hetkellä noin yksi kolmasosa salaojitettu. Vuoden 1979 lopussa oli peltoalasta noin 800 000 hehtaaria eli 32 prosenttia salaojitettu, noin 1 400 000 hehtaaria eli 56 prosenttia sarkaojitettu ja noin 300 000 hehtaaria eli 12 prosenttia ojatonta. Vuosittain salaojitetaan noin 33 000 hehtaaria.

Salaojituksen merkitys Suomessa on erityisen tärkeätä siitä syystä, että peltojen kuivatuksen on kasvukauden lyhyiden vuoksi oltava tehokasta, jotta kylvö ei jää liian myöhäiseksi ja siten pienennä sadon määrää. Myös peltojen yleinen maalaji edellyttää tehokasta kuivatusjärjestelmää. Näiden etujen lisäksi salaojituksella saatavaa hyötyä on muun muassa viljelypinta-alan lisääntyminen, kone- ja ihmistyön menekin vähentyminen, kaksinkertaisen lannoituksen ja kylvön poisjääminen sarkaojien varsilla ja sarkaojien kunnossapitokustannusten poisjääminen.

Salaojien nykyistä poisto-oikeutta on pitänyt liian alhaisena salaojakeskuksen asettama neuvottelukunta ja edellä mainittu maatalousverokomitea.

Kun salaojien poiston korottaminen ilmeisesti lisäisi salaojitustoimintaan kohdistuvaa kiinnostusta, hallitus ehdottaa, että salaojien poiston suuruus korotettaisiin nykyisestä 10 prosentista 20 prosenttiin. Tämän sisältöinen muutos ehdotetaan tehtäväksi maatilatalouden tuloverolain 10 §:n 3 momenttiin.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Salaojien enimmäispoiston suuruuden korottaminen alentaisi maatalouden puhtaan tulon määrää vuonna 1982 noin 20—30 miljoonalla markalla riippuen salaojitetun pinta-alan suuruudesta. Vähennys valtion- ja kunnallisveron tuottoon olisi arviolta noin 6 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1982 toimitetavassa verotuksessa. Ennen lain voimaantuloa tehtyjen salaojien poisto-oikeus olisi kuitenkin aikaisemman lain mukainen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatilatalouden tuloverolain 6 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/67)

10 §:n 3 momentti ja

lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

6 §

Jos 1 momentissa tarkoitettujen menojen maksuksi on annettu vekseli, luetaan vekselin osoittama rahamäärä menoksi sinä vuonna, jona verovelvollinen on vekselin hyväksynyt.

10 §

Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 10 prosenttia menojäännöksestä, kuitenkin

kin niin, että salaojien poiston suuruus saa olla enintään 20 prosenttia menojäännöksestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1982. Sitä sovelletaan ensimmäisen ker-
ran vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyjen sa-
laojien poistoihin sovelletaan kuitenkin 10 §:n
3 momenttia aikaisemmassa muodossaan.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*

Laki

maatilatalouden tuloverolain 6 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/67) 10 §:n 3 momentti ja

lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Jos 1 momentissa tarkoitettujen menojen maksuksi on annettu vekseli, luetaan vekselin osoittama rahamäärä menoksi sinä vuonna, jona verovelvollinen on vekselin hyväksynyt.

10 §

Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 10 prosenttia menojäännöksestä.

Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 10 prosenttia menojäännöksestä, kuitenkin niin, että salaojien poiston suuruus saa olla enintään 20 prosenttia menojäännöksestä.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1982. Sitä sovelletaan ensimmäisen ker-
 ran vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyjen sa-
 laojien poistoihin sovelletaan kuitenkin 10 §:n
 3 momenttia aikaisemmassa muodossaan.*